

Återbruk av bygg- och installationsmaterial

Nordiskt Vattenskadeseminarium 2024

Filip Simonsson

Doktorand på:

- RISE – Byggnadsfysik och hållbara byggnader
- Lunds Tekniska Högskola – Byggnadsfysik

Forskningsområden:

- Renovering, ombyggnation och konvertering av det svenska byggnadsbeståndet
- Cirkulära produkt- och materialflöden
- Återbruk

Projekt:

- Forskarskolan ASSURE (Adaptation of urban space through sustainable regeneration)
- Bygg med Bättre Begagnat
- Fönster – reparera, renovera, komplettera, cirkulera?

Plan för presentationen

- Definitioner
- Varför återbruka?
- Genomförd studie och dess resultat
 - Hinder och möjliggörare
 - Vad återbrukas?

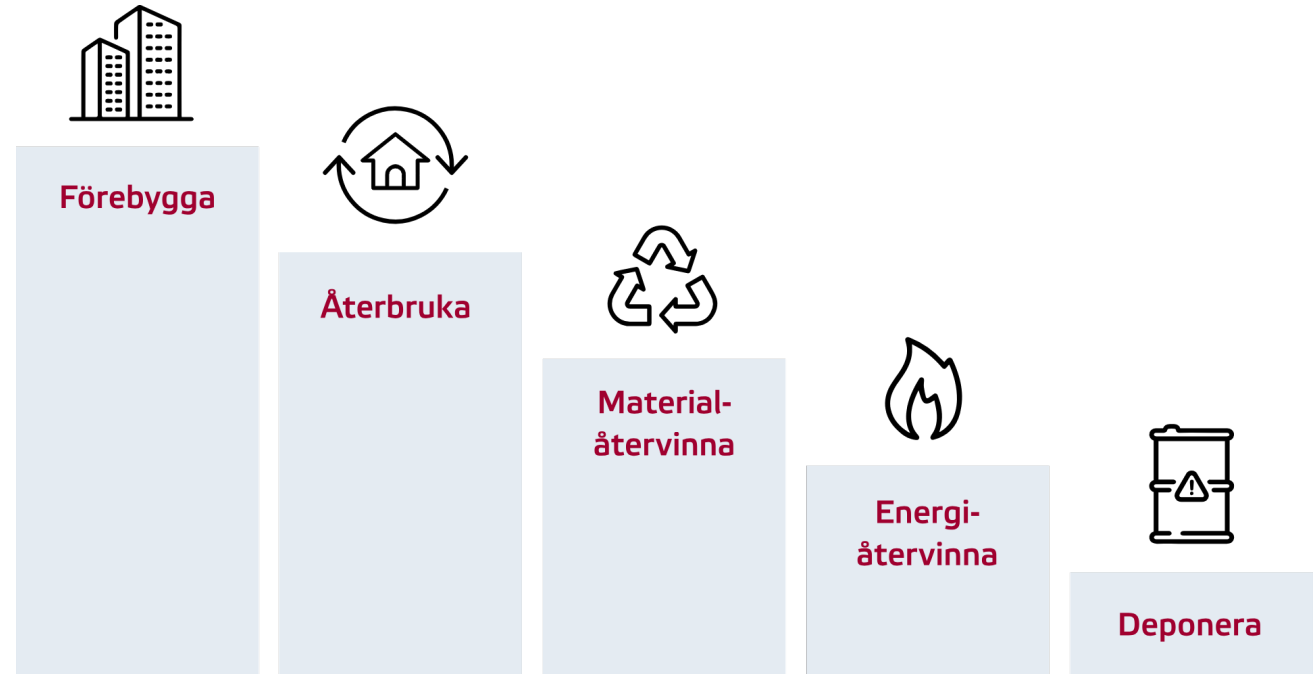
Återbruk vs. bevarande

Återanvändning innebär att en produkt eller en komponent som inte är avfall används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var avsedd för.

- 15 kap. 2 § 2 st. miljöbalken

Definition av bevara: *vidmakthålla (något) i ursprungligt skick genom åtgärder mot nedbrytande krafter.*

- Svensk ordbok

Boverket (2023). Cirkulära byggnader. Hämtad 2024-04-29.

Varför återbruka?

- För att minska klimatpåverkan från bygg- och fastighetsbranschen
- För att förvalta det redan byggda och producerade
- För att bevara kulturhistoriska och sociala värden
- För att utmana befintliga affärsmodeller, arbetssätt och materialflöden

Byggnadsvårdsföreningen (2012). [Radiatorer, element och annan distribution av värme](#). Hämtad 2024-08-06.

EU-rättsakter som påverkar återbruk

- Avfallsdirektivet
- The Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)
- EU-taxonomin
- Construction Products Regulation (CPR)
 - Revidering pågår – CPR Acquis

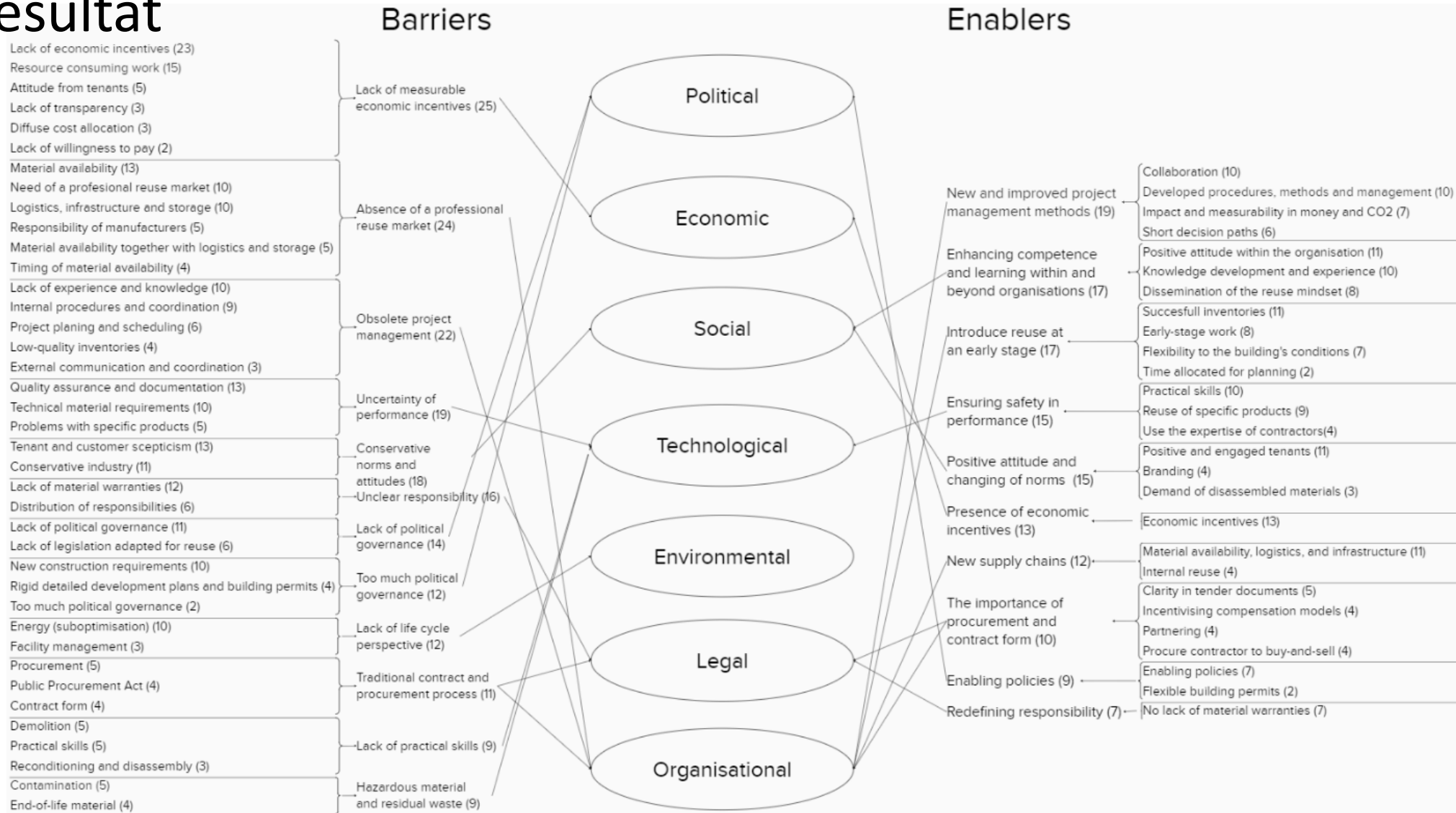
Genomförd kvalitativ studie

- Var befinner sig den svenska bygg- och fastighetsbranschen i återbruksarbetet?
- Hur går det återbruk som sker idag till?
- Vilka hinder och möjligheter upplever de som arbetar med återbruk?

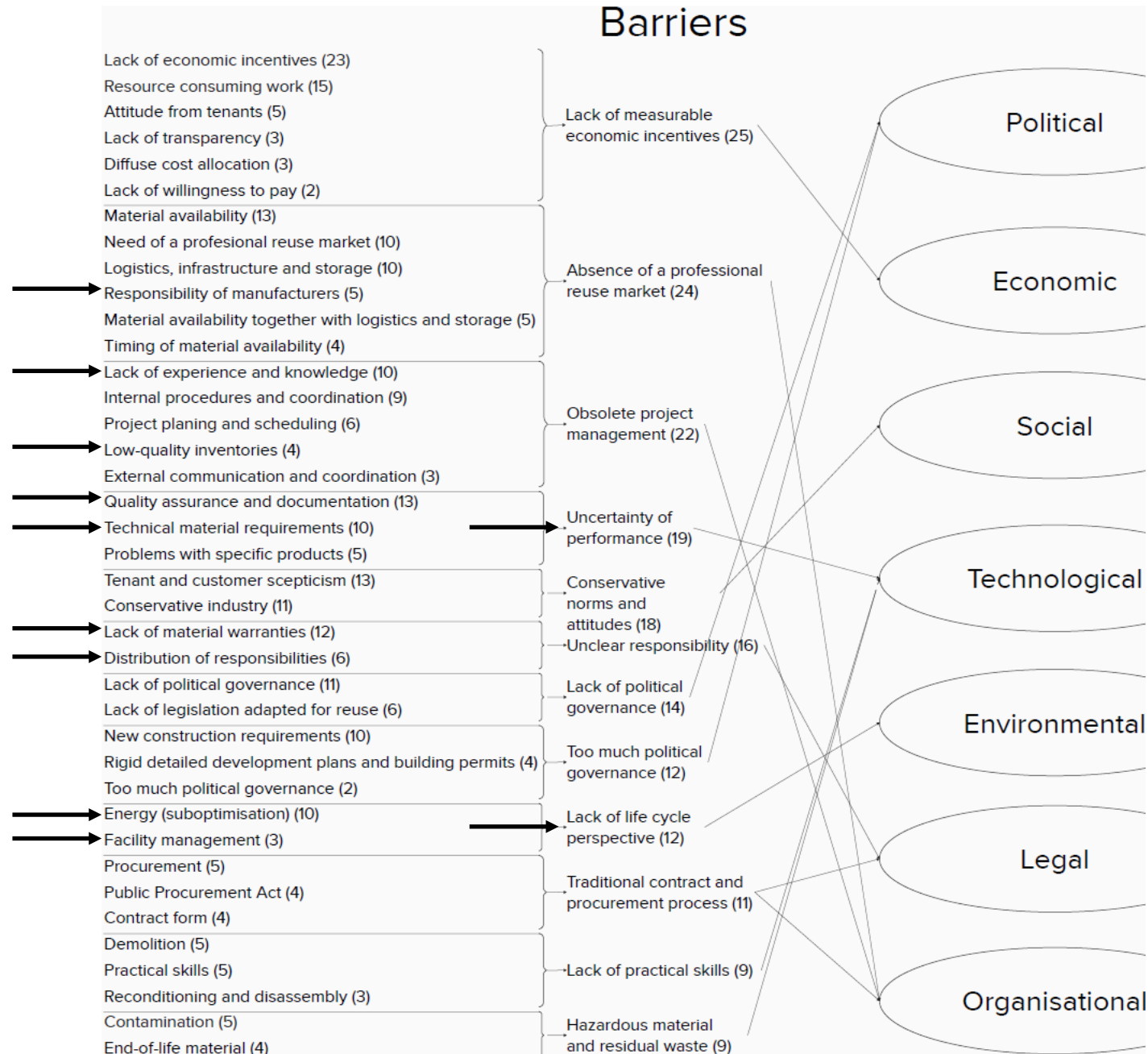
Studien är viktig för att peka ut riktningen för fortsatt forskning.

Sektor	Antal
Privat	10
Offentlig	17
Totalt	27

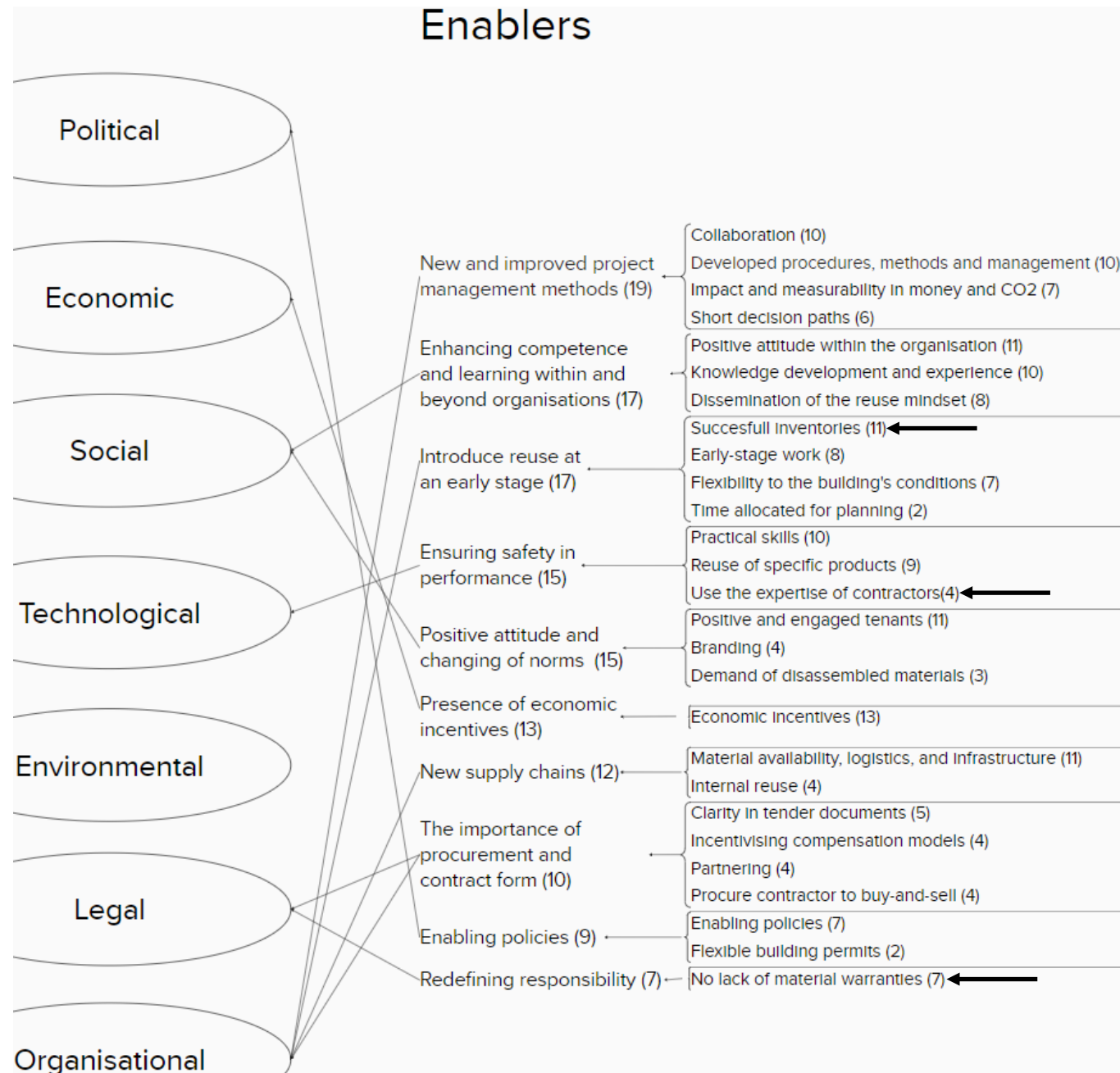
Resultat

Resultat

Resultat

De tre största hindren

Materialtillgång

Utbud

Logistik och tajming

Leverantörsansvar

Arbetsätt

Projektledning och organisation

Brist på kunskap och erfarenheter

Samordning

Ekonomiska incitament

Resurskrävande arbete

Hyresgästinställning

Brist på transparens

De tre största möjliggörarna

Utvecklade metoder för projektstyrning och ledning

Samarbete

Konkreta och mätbara mål

Korta beslutsvägar

Kompetenshöjning

Positiv attityd i organisationen

Kunskaps- och erfarenhetsutveckling

Spridning av återbrukstänket

Återbruk i tidigt skede

Kvalitativ inventering

Flexibilitet gentemot byggnaden

Låt projektering ta tid

Entreprenörers expertis

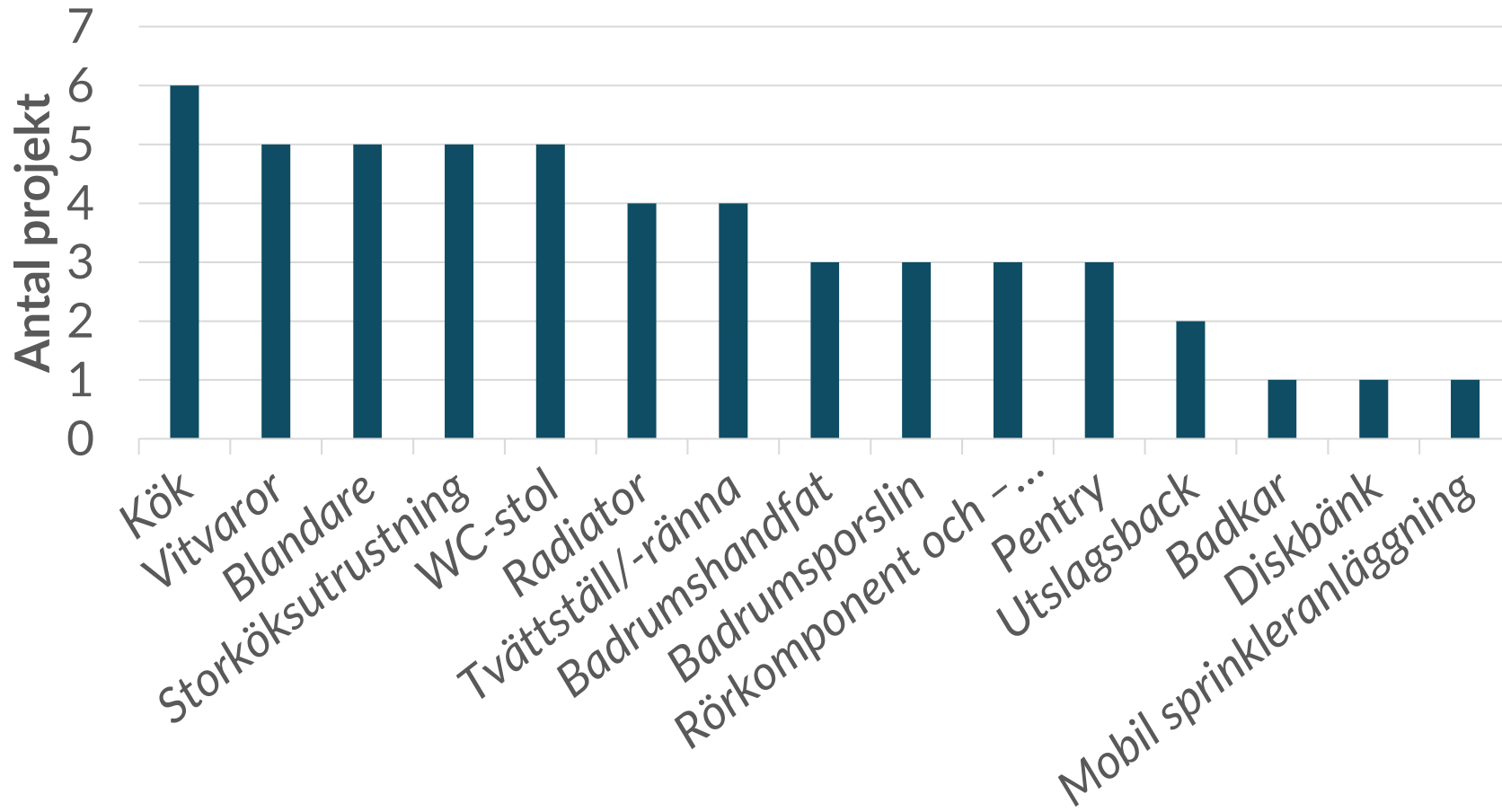
- Involvera tidigt
- Kvalitetssäkring
- Öppna upp för initiativ
- Sprid återbrukstänket

Lagar och regler

- Spridda åsikter
- Tydligare lagstiftning kring återbruk efterfrågas
- Finns en önskan om praktiska vägledningar
- Vissa svårigheter att motivera för hinder – tecken på okunskap?

∞ Vad återbrukas?

Drivkrafter

Företag

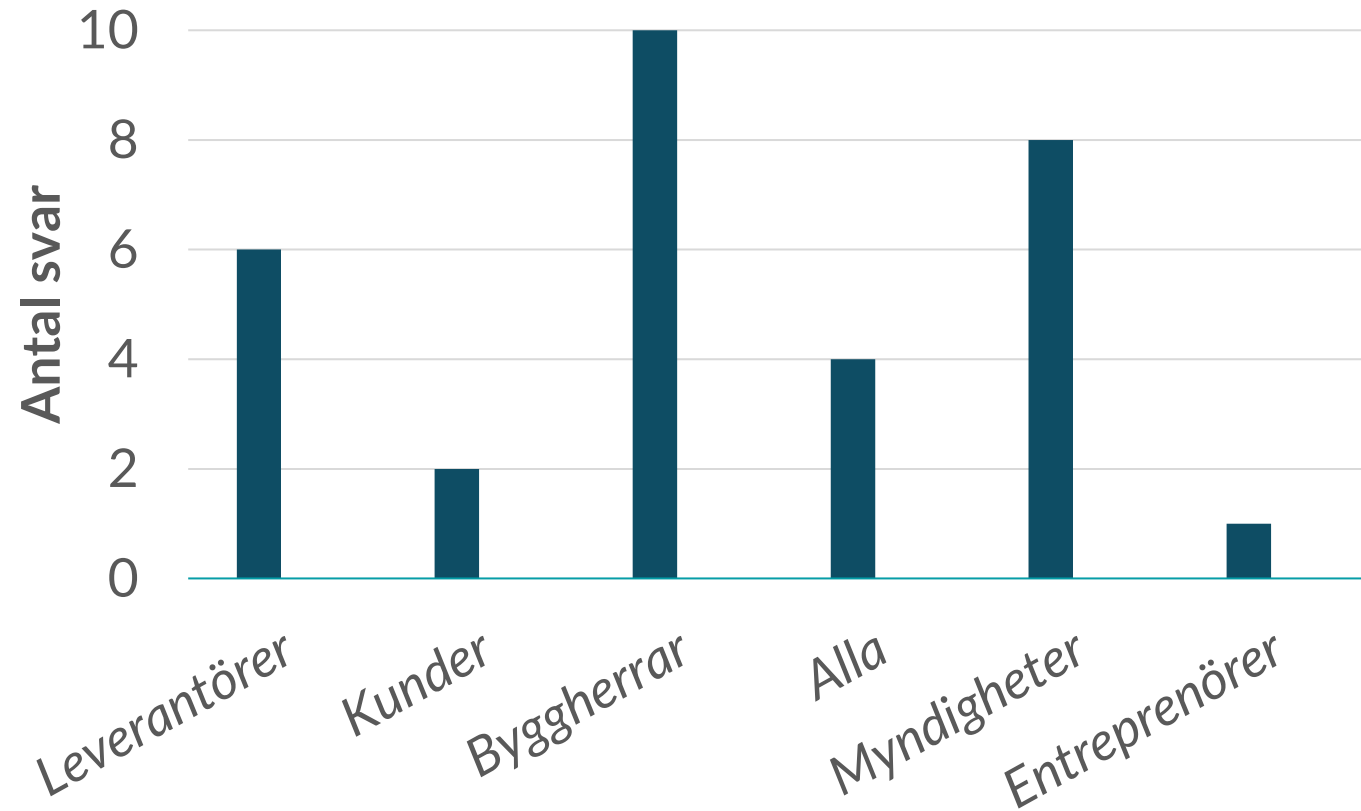
Klimat
Ekonomi

Person

Klimat
Utveckling

Vems är ansvaret för ett ökat återbruk?

Framtida arbete

- Kvantitativ studie av produkter genererade ur rivningar. Kan man sätta en siffra på återbrukets potential?
- ...

Tack för visat intresse!

Filip Simonsson

Doktorand

`filip.simonsson@ri.se`